

УКРАЇНА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
СЬОМЕ СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

від 28 липня 2016 року № 31-7/2016

м. Хмельницький

Про виконання програми розвитку
туризму у Хмельницькій області
на 2013 – 2015 роки

Розглянувши звернення голови Хмельницької обласної державної адміністрації та керуючись пунктом 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Звіт про виконання програми розвитку туризму у Хмельницькій області на 2013 – 2015 роки взяти до відома (додається).
2. Рішення обласної ради від 19 червня 2013 року № 20-16/2013 «Про програму розвитку туризму у Хмельницькій області на 2013 – 2015 роки» зняти з контролю.

Голова ради

М. Загородний

Додаток
до рішення обласної ради
від 28 липня 2016 року
№ 31-7/2016

ЗВІТ
про виконання Програми розвитку туризму
у Хмельницькій області на 2013 – 2015 роки

Програма розвитку туризму у Хмельницькій області на 2013 - 2015 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до вимог Закону України «Про туризм», Стратегії регіонального розвитку Хмельницької області на 2011 - 2020 роки, розпорядження Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2008 році № 1088-р. «Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів» та затверджена рішенням Хмельницької обласної ради від 19 червня 2013 року №20-16/2016.

Програму було розроблено управлінням інфраструктури та туризму облдержадміністрації, а співрозробниками виступили структурні підрозділи обласної державної адміністрації, Головне управління ДСНС України в області, Головне управління Міндоходів в області, Управління МВС України в області, Служба автомобільних доріг в області, Хмельницький університет управління та права.

Розпорядженням голови Хмельницької облдержадміністрації від 23 червня 2015 року № 280/2016-р повноваження щодо реалізації державної політики у галузі туризму було передано управлінню культури, національностей, релігій та туризму Хмельницької облдержадміністрації.

За ступенем забезпеченості туристичними та курортними ресурсами Хмельницька область є одним з найперспективніших регіонів і займає провідне місце в Україні. Серед найбільш привабливих для туристів є туристичні маршрути Поділля, а особливо - м.Камянець-Подільський, Меджибіж, Самчики, для оздоровлення та відпочинку - курорти Сатанів та Маків.

Існуюча вітчизняна туристична та курортно-рекреаційна індустрія поки що не відповідає стандартам якості надання послуг та стану розвитку матеріально-технічної бази, і наразі вона не спроможна задовольнити зростаючий потік туристів. Відповідно до державних завдань плануються та реалізуються заходи щодо динамічного розвитку туристичної та курортної індустрії, її інтеграції у світовий туристичний простір, соціально-економічного розвитку регіонів.

Спільно з представниками туристичної галузі впродовж 2013 - 2015 років проводилося офіційне відкриття обласного туристичного сезону. У рамках цього заходу відбувався туристичний форум «Хмельниччина відкриває туристичний сезон», на якому було презентовано найцікавіші туристичні об'єкти Хмельницької області, а саме: історико-культурні заповідники «Межибіж» та «Самчики», Національний природний парк «Подільські Товтри», обласний літературно-меморіальний музей Миколи Островського у м. Шепетівка.

З метою реклами заходів щодо відкриття туристичного сезону видано буклети, розміщено білборди на основних шляхах сполучення, підготовлено відео матеріали.

Спільно з Волочиською райдержадміністрацією у 2013 році організовано та проведено науково-туристичну конференцію «Дослідження Південного Бугу» на місці, де бере початок річка Південний Буг.

У 2014 році у Хмельницькій облдержадміністрації відбулась робоча зустріч з представниками Черкаської облдержадміністрації щодо співпраці з питань розвитку туризму та організації міжрегіональних туристично-паломницьких маршрутів.

За підсумками зустрічі розглянуто умови договору про міжнародне-міжрегіональне співробітництво у сфері розвитку паломницького туризму між Черкаською, Хмельницькою, Житомирською, Полтавською областями та залучення підтримки головних равінів цих регіонів.

Наприкінці жовтня 2015 року на території Івано-Франківської області (Порт «Раковець») відбулася робоча зустріч представників Івано-Франківської, Чернівецької, Тернопільської та Хмельницької облдержадміністрацій, які займаються питаннями туризму в регіонах, яка засвідчила важливість співпраці між областями та необхідності налагодження тісного взаємозв'язку.

Створено ГО «Регіональний центр розвитку туризму», який об'єднує малі підприємства туристично-курортної галузі з метою координації роботи і поліпшення якості надання туристичних послуг.

У рамках відкриття туристичного сезону у 2014 році проведено засідання круглого столу «Подорожі Поділлям» за участю представників туристичної галузі та вищих навчальних закладів області, на якому було презентовано найцікавіші туристичні об'єкти Хмельницької області: історико-культурний заповідник «Межибіж», палацово-паркові комплекси Поділля та південно-східної Волині, обласний літературно-меморіальний музей Миколи Островського.

Упродовж 2014 - 2015 років проведено туристично-журналістську експедицію «Дністер-2014» та «Дністер-2015» у формі екстремального 90-кілометрового водного переходу (проти течії) річкою Дністер, від с.Рудківці до с.Велика Слобідка Хмельницької області, туристично-журналістської групи на вітрильно-гребній морській шлюпці ЯЛ-6.

У зв'язку із відміною подання державної статистичної звітності за формами № 1-ТУР, 1-ТУР (к) (наказ Державної служби статистики України від 01.10.2013 № 291, зареєстрований у Мін'юсті 18.10.2013 за № 1789/24321) та ліцензійних умов для турагенств України, втрачено можливість ведення обліку та співпраці з підприємствами, які займаються туристичною діяльністю.

Саме комплексний підхід позитивних зрушень може забезпечити перетворення курортної та туристичної галузей в один з пріоритетних напрямів регіонального розвитку та структурної розбудови регіональної економіки.

Виконання пріоритетних завдань та заходів Програми розвитку туризму у Хмельницькій області на 2013 - 2015 роки наведено у додатку.

Начальник управління культури,
національностей, релігій та туризму
облдержадміністрації

І. Трунова

Додаток
до звіту про виконання
програми розвитку туризму
у Хмельницькій області
на 2013 – 2015 роки

**Стан виконання пріоритетних завдань та заходів
програми розвитку туризму у Хмельницькій області на 2013 - 2015 роки**

№ з/п	Пріоритетні завдання	Перелік заходів Програми	Термін виконання заходу	Стан виконання заходів
1	2	3	4	5
Розділ 1. Удосконалення системи сприяння розвитку туризму				
1.	Удосконалення системи адміністративно-правового регулювання галузі туризму	1. Внесення пропозицій до законодавчих та нормативно-правових актів 2. Забезпечення удосконалення структури управління у туристичній галузі на обласному, районному та міському рівнях, координації дій місцевих органів виконавчої влади з цього питання 3. Робота обласної координаційної ради та громадської ради з питань туризму	2013-2015 2013-2015 2013-2015	Державному агентству України з туризму та курортів надано пропозиції щодо розроблення проекту переліку посад фахівців туристичного супроводу та кваліфікаційних вимог до них, а також подано пропозиції Кабінету Міністрів України щодо внесення змін до базового закону України «Про туризм» У більшості районах та містах обласного значення прийнято програми розвитку туризму
Розділ 2. Аналітично-дослідницька діяльність у сфері туризму				
1.	Аудит стану наявних туристичних ресурсів	1. Паспортизація туристичних об'єктів 2. Формування системи моніторингу стану туристично-рекреаційної галузі області	2013-2015 2013-2015	Завершено паспортизацію та створено базу даних туристичних об'єктів області – 152 паспорти Проводилася підготовка аналітичних матеріалів щодо визначення варіантів змістовного наповнення

1	2	3	4	5
		3. Аналіз діяльності суб'єктів туристичної галузі області та розроблення заходів щодо підвищення ефективності їх роботи на ринку туристичних послуг	2013-2015	У 2013 році загальна кількість платників туристичного збору по області – 81 (у тому числі 33 – юридичні особи, 48 – фізичні особи). Протягом 2013 року мобілізовано туристичного збору на суму 223,61 тис. грн., що на 24,11 тис. грн. більше аналогічного періоду 2012 року. Наказом Державної служби статистики України від 01.10.2013 №291 відмінено подання державної статистичної звітності за формами №1-ТУР, 1-ТУР(к), у зв'язку з чим втрачено можливість ведення обліку та співпраці з підприємствами, які займаються турагентською діяльністю.

Розділ 3. Розвиток пріоритетних напрямків туризму

1.	Покращення роботи ринку екскурсійних послуг області	Сприяння організації екскурсійного обслуговування школярів та учнівської молоді	2013-2015	Розроблено методичні рекомендації щодо організації та проведення туристично-екскурсійних поїздок з учнівською молоддю та студентською молоддю
2.	Розширення мережі туристично-екскурсійних маршрутів області	1. Сприяння у розробленні та впровадженні нових туристичних та екскурсійних маршрутів	2013-2015	Впроваджено більше 30 туристичних маршрутів: Меджибіж (фортеця, музей); Самчики (парк XVIII ст., музей, масток, огляд Старокосятиніова); Сатанів (фортеця, монастир, екскурсія до печери монаха та природних мінеральних джерел, курорт), Антоніни (територія мастку, парк, господарські та житлові будівлі), Кам'янець-Подільський (старе місто, фортеця, костел, музей грошей, магдебургського права, середньовічний суд) та багато інших
		2. Затвердження туристичних маршрутів у районах та містах області	2013-2015	У кожному районі та у ряді міст області розроблено туристичні маршрути, ведеться постійна робота по їх розширенню. Маршрути опубліковано на офіційних веб-сайтах райдержадміністрацій та міськвиконкомів. 17.01.2014 року у Хмельницькій облдержадміністрації відбулась робоча зустріч з представниками Черкаської облдержадміністрації щодо співпраці по розвитку туризму та організації міжрегіональних туристично-паломницьких маршрутів. За підсумками зустрічі розглянуто умови договору про міжнародне-міжрегіональне співробітництво у сфері розвитку паломницького туризму між Черкаською, Хмельницькою, Житомирською, Полтавською областями та залучення підтримки головних равнів цих регіонів. 06.05.2014 р. спільно з представниками туристичної галузі проведено круглий на базі обласного літературно-меморіального музею Миколи Островського, визначено туристичний маршрут для відвідувань.

1	2	3	4	5
3.	Підтримка перспективних для області видів туризму	Сприяння розвитку пригодницького, культурно-пізнавального (у т.ч. релігійного та паломницького), тематичного та екологічного видів туризму, облаштування необхідної інфраструктури	Постійно	У рамках відкриття обласного туристичного сезону 2014 року проведено круглий стіл «Подорожі Поділлям». Представники громадської організації «Атлантида» популяризували переваги активного відпочинку на Хмельниччині. Релігійні об'єкти паломництва Хмельницької області презентовано викладачами кафедри теорії та практики туризму Хмельницького інституту МАУП.
4.	Формування інвестиційної привабливості області	Проведення аналізу стану санаторіїв та баз відпочинку для пошуку інвесторів та створення інвестиційного паспорту туристичних об'єктів	2013-2015	Сформовано реєстр баз відпочинку та санаторіїв області. У смт Саганів проводиться будівництво лікувально-реабілітаційного курортного комплексу на 1500 місць (ТОВ «Арден – Палац»), найсучаснішого санаторного комплексу. Із введенням в дію «Арден Палацу» нові робочі місця отримають близько 800 жителів краю. Також заплановано будівництво гірсько-лижного відпочинкового комплексу «Арден-Скай» на території селища Саганів. Проводиться реконструкція незавершеного будівництва торгового центру з розширенням під завод по розливу мінеральної столової води та газованих напоїв в смт. Саганів (потужність-24.0 тис. пляшок на годину, 168 нових робочих місць).
5.	Розвиток зеленого туризму	1. Проведення «круглих столів» за участю підприємців задіяних у сфері зеленого туризму 2. Надання організаційно-методичної допомоги сільським головам відповідних сільських рад щодо організації діяльності у сфері сільського та зеленого туризму	2013-2015	На базі Державного історико-культурного заповіднику «Межибіж» протягом 2013-2015 років відбувалося офіційне відкриття обласного туристичного сезону на Хмельниччині. У рамках даного заходу проведено круглі столи за участю представників туристичної галузі та вищих навчальних закладів області, на яких було презентовано найцікавіші туристичні об'єкти Хмельницької області, про принади сільського туризму знайомили представники Шепетівської районної громадської організації кластер сільського туризму «Оберіг», особливості та перспективи розвитку сільського зеленого туризму шляхом використання ресурсів бджільництва презентував завідувач кафедри теорії та практики туризму Хмельницького інституту МАУП. У 2013 році на замовлення Новоушицької районної ради було проведено виїзний тематичний короткостроковий семінар «Сільський зелений туризм як альтернативний шлях відродження та розвитку українського села» для посадових осіб місцевого самоврядування, сільських, селищного голів, представників громадських організацій та підприємців Новоушицького району (всього 62 особи). Планами-графіками підвищення кваліфікації, затвердженими Спільним розпорядженням голови обласної державної адміністрації та голови обласної ради № 30/9-о/2014-рс від 31.01.2014 р. «Про організацію навчання в Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій у 2014 році» було передбачено навчання лише новообраних сільських, селищних голів. Питання можливостей розвитку туризму розглянули під час тематичної зустрічі:

			<p>«Кращі практики впровадження мікропроектів громад та перспективи подальшої реалізації проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду».</p> <p>Під час навчання керівників управлінь (відділів) економічного розвитку і торгівлі райдержадміністрацій, виконкомів міських (міст обласного значення) рад 24-26 червня 2014 року за програмою тематичного короткострокового семінару «Продуктивне використання місцевих ресурсів в умовах євроінтеграції для досягнення стратегічних цілей розвитку регіону» були розглянуті питання: «Створення індустріальних парків та реєстрація інвестиційних проектів» та «Туризм – стратегічна ціль розвитку області: досвід і завдання».</p> <p>У Волочиському районному центрі зайнятості спільно з Волочиською райдержадміністрацією організовано та проведено семінар-навчання з розвитку підприємництва в сільській місцевості, у тому числі і щодо організації діяльності у сфері сільського зеленого туризму</p>
--	--	--	---

Розділ 4. Розвиток туристичної інфраструктури

1.	Організація умов для додаткової зайнятості населення	Створення на місцях сприятливих адміністративно-організаційних умов для заохочення населення до надання послуг у сфері туризму	Постійно	<p>У місті Кам'янець – Подільський щороку відбувається офіційне відкриття туристичного сезону. На відкритті побували представники іноземних делегацій із Хорватії, Польщі, Румунії, Білорусі, суб'єкти туристичної діяльності, жителі та гості Хмельницької області. У рамках цього заходу відбувається щорічний туристичний форум.</p> <p>12.09.2015 року у Волочиському районному центрі зайнятості спільно з райдержадміністрацією та представниками кластеру сільського туризму «Оберіг» організовано та проведено семінар-тренінг з розвитку підприємництва у сільській місцевості на тему «Сільський туризм – шлях до успіху крок за кроком».</p>
2.	Створення туристичних об'єктів на базі пам'яток культурної спадщини	Використання об'єктів культурної спадщини (пам'яток сакральної архітектури, палацово-паркових комплексів, замків, фортець) у туристичній сфері	2013-2015	<p>На базі пам'яток архітектури національного значення створено Державні історико-культурні заповідники «Самчики», «Межибіж», Національний історико-архітектурний заповідник «Кам'янець», які є основними туристичними центрами в області. У будівлях, які є пам'ятками культурної спадщини, розташовуються музеї та туристичні центри. Пам'ятки культурної спадщини включаються до туристичних маршрутів області, серед яких найбільш популярними є пам'ятки архітектури у м. Старокостянтинів, м.Ізяслав, м. Славута, смт Антоніни, смт Летичів, с. Маліївці Дунаєвського району, с. Зіньків Віньковецького району та інші.</p>
3.	Модернізація дорожньої інфраструктури	1. Облаштування місць для стоянок і короткочасних зупинок туристично-екскурсійних автобусів, автотуристів 2. Проведення ремонту доріг, які прилягають до туристичних об'єктів та санаторно-курортних закладів області	Постійно	<p>На автодорогах загального користування Хмельницької області є 60 стоянок та місць зупинок транспортних засобів, у тому числі туристично-екскурсійних автобусів. Філіями ДП «Хмельницький облавтодор» утримуються та систематично проводяться прибирання таких площадок.</p>
			2013-2015	<p>На автодорогах загального користування Хмельницької області постійно ліквідується ямковість. Роботи по проведенню ремонту автодоріг продовжуються.</p>

1	2	3	4	5
		3. Забезпечення безперешкодного доступу до культурно-історичних місць області для вільного пересування осіб з обмеженими фізичними можливостями	2013-2015	В області продовжується робота по забезпеченню доступу до культурно-історичних місць осіб з обмеженими фізичними можливостями, будуються під'їзні пандуси та, де є необхідність, встановлюються кнопки виклику.
4.	Модернізація прилеглих до туристичних об'єктів територій	Облаштування місць для стоянок і короткочасних зупинок на водних маршрутах, будівництво причалів для катамаранів і човнів	2013-2015	Місця для стоянок і короткочасних зупинок на водних маршрутах облаштовуються при здійсненні фінансування. У приватному секторі вони знаходяться у належному стані.
5.	Сервісне обслуговування туристів	1. Сприяння створенню та забезпеченню функціонування на автомобільних шляхах області системи надання оперативної технічної та інших видів допомоги (безпека туристів, послуги: зв'язку, банківські, медичні, автосервіс) 2. Сприяння створенню та забезпечення функціонування на автомобільних шляхах та туристичних маршрутах закладів із надання санітарно-гігієнічних послуг (послуги побутового обслуговування, громадські туалети, душові, утилізація сміття, відходів)	2013-2015	На автомобільних шляхах області забезпечується безпека туристів, надається технічна та інші види допомог, послуги зв'язку, медичні, автосервісу.
		2. Сприяння створенню та забезпечення функціонування на автомобільних шляхах та туристичних маршрутах закладів із надання санітарно-гігієнічних послуг (послуги побутового обслуговування, громадські туалети, душові, утилізація сміття, відходів)	2013-2015	Розміщено на автомобільних шляхах області об'єкти дорожнього сервісу, які забезпечують туристам необхідні санітарно-гігієнічні умови (послуги побутового обслуговування, розміщення, харчування, громадські туалети, утилізацію сміття та відходів). В разі потреби та з метою належного і постійного їх функціонування вживаються заходи.
6.	Використання об'єктів та територій природно-	Створення туристичної та рекреаційної інфраструктури на територіях та об'єктах природно-заповідного	2013-2015	В області постійно проводиться поточний і ямковий ремонт доріг та під'їзних шляхів до туристичних об'єктів. Проводиться робота по підтримці в'їзного та внутрішнього туризму. У Кам'янець-Подільському державному історичному музеї-заповіднику для зацікавлення та урізноманітнення екскурсійного супроводу розроблено та презентовано фрагменти історичного

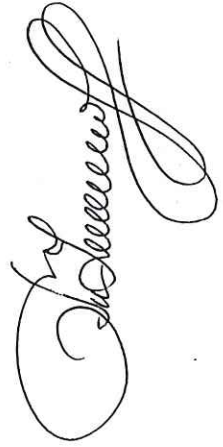
	заповідного фонду для використання у туристичній сфері	фонду (туристично-інформаційні пункти і центри, прокладання та облаштування екологічних стежок та місць відпочинку, ремонт доріг та під'їзних шляхів тощо)		одягу для екскурсоводів музею. На території Старого замку організовано та проведено першу Регіональну туристичну виставку «Перлини Західної України» (представлено замки та фортеці Західного регіону України); міні-фестиваль експериментальної археології «Історичний пікнік»; військовий фестиваль «Schola militaria». До відзначення Міжнародного дня музеїв започатковано та проведено Всеукраїнську акцію «Європейська ніч музею». Аналогічний захід відбувся на території ДПКЗ «Межибіж».
Розділ 5. Маркетингова та рекламно-інформаційна діяльність				
1.	Популяризація туристично-рекреаційного потенціалу області	Участь у міжнародних, вітчизняних, туристичних виставкових та презентаційних заходах	2013-2015	м. Кам'янець-Подільський Хмельницької області був представлений на Міжнародній туристичній виставці «ITB-2013» та «ITB-2014» у складі Подільсько-Буковинського туристичного кластеру «Подільсько-Буковинське намисто» (Podillya-Bukovina Necklace), до складу якого входять Кам'янець-Подільський-Хотинь-Чернівці.
2.	Представлення пропозицій туристично-рекреаційної галузі області	Організація регіональних виставок, конференцій, фестивалів, семінарів та інших заходів	Постійно	Проводиться щорічно офіційне відкриття обласного туристичного сезону у місті Кам'янець-Подільський, Державному історико-культурному заповіднику «Межибіж». У рамках заходу відбувається туристичний форум. Спільно з Волочиською райдержадміністрацією у вересні 2013 організовано та проведено науково-туристичну конференцію «Дослідження Південного Бугу» на місці, де бере початок річка Південний Буг. Управлінням культури, національностей, релігій та туризму облдержадміністрації проведено у грудні 2015 року круглий стіл «Проблеми та перспективи розвитку туризму на Хмельниччині». Наприкінці жовтня 2015 року на території Івано-Франківської області (Порт «Раковець») відбулася робоча зустріч представників Івано-Франківської, Чернівецької, Тернопільської та Хмельницької облдержадміністрацій, які займаються питаннями туризму в регіонах, яка засвідчила важливість співпраці між областями та необхідності налагодження тісного взаємозв'язку.
3.	Підтримка туристичного іміджу області	1. Проведення рекламних турів для представників туристичних компаній, засобів масової інформації та інших зацікавлених організацій 2. Замовлення та придбання поліграфічної рекламно-презентаційної продукції та презентаційної книги «Атлас «Хмельниччина – туристична»	2013-2015 Постійно	Участь у телепрограмах та радіо ефірах ТРК «Поділля центр» та «Ексклюзив» по популяризації туристичного продукту області. У 2014 році спільно з представниками туристичної галузі проведено рекламний тур до обласного літературно-меморіального музею Миколи Островського, визначено туристичний маршрут для відвідувань. Також взяли участь у Всеукраїнському медіа форумі «Тернопільщина туристична – очима журналістів», де представлено презентаційні матеріали Хмельниччини туристичної. Зібрана рекламна продукція з районів та міст Хмельниччини для представлення на відповідних заходах.

1	2	3	4	5
4.	Інформаційне забезпечення туристичної галузі області	1. Встановлення інформаційних щитів щодо розташування туристичних об'єктів, із правилами безпечного поведіння та номером виклику рятувальної служби, знакування (маркування туристичних водних та пішохідних маршрутів)	2013-2015	Встановлено інформаційні щити (дорожні знаки) щодо розташування туристичних об'єктів з номерами телефонів, відстанню до них та переліком послуг. Біля водоймів, де дозволено купання, здійснено знакування (маркування), вказано правила поведінки на водоймах з номером виклику рятувальної служби.
		2. Створення та підтримка діяльності офіційного сайту «Хмельниччина туристична», інформаційно-туристичних центрів, громадських організацій, які займаються популяризацією туристично-рекреаційного потенціалу в області	2013-2015	У 2014 році створено ГО «Регіональний центр розвитку туризму», який об'єднує малі підприємства туристично-курортної галузі з метою координації роботи і поліпшення якості надання туристичних послуг.
		3. Налагодження співпраці із готельно-ресторанними комплексами, санаторно-курортними закладами щодо виготовлення рекламної продукції для інформування туристів	2013-2015	Налагоджена співпраця із готельно-ресторанними комплексами, санаторно-курортними закладами щодо виготовлення рекламної продукції для інформування туристів.
5.	Підтримка активних видів туризму	Сприяння у проведенні туристично-спортивних заходів (зльоти, змагання, походи, експедиції) із обов'язковим дотриманням правил техніки безпеки	2013-2015	Щороку проводиться туристично-журналістська експедиція «Дністер» у формі екстремального водного переходу (проти течії) річкою Дністер, від с.Рудківці до с.Велика Слобідка Хмельницької області, туристично-журналістської групи на вітрильно-гребній морській шлюпці ЯЛ-6
6.	Покращення якості екскурсійних та туристичних послуг області	Проведення обласних конкурсів: щодо визначення переможців за номінаціями діяльності у туристичній галузі	2013-2015	Під час офіційного відкриття туристичного сезону 20 квітня 2013 року у місті Кам'янець – Подільський було встановлено рекорд України: Категорія: «Масові заходи, мистецтво»: у ході культурно-мистецьких заходів було презентовано виступи духових оркестрів, серед яких один унікальний для України – найбільша кількість юних музикантів виконали оркестрові твори. Зафіксовані результати: загальна кількість учасників рекорду 150. Кількість виконаних оркестрових творів 2. Місце фіксації рекорду: м.Кам'янець-Подільський Хмельницької обл.

				Диплом підтверджує факт ресстрації досягнення, як рекорду України і виступає свідченням загального визнання. Підведено підсумки Конкурсу учнівської молоді з малюнка та фотографії «Стежками рідного краю: Хмельниччина туристична очима дітей» за номінаціями: «Краще фото», «Кращий малюнок», «Кращий ессе-твір».
Розділ 6. Посилення партнерських зв'язків з учасниками Програми				
1.	Підвищення рівня кадрового забезпечення туристичної сфери та суміжних галузей	Співпраця з вищими навчальними закладами з питань підготовки професійних кадрів для туристичної галузі (екскурсоводи, гіді – перекладачі, інструктори)	2013-2015	На постійній основі залучаються студенти навчальних закладів для проходження практики та участь у відвідуванні РДА, МВК та туристичних організацій для набуття досвіду у туристичній галузі. В управлінні культури, національностей, релігій та туризму облдержадміністрації студенти Хмельницького коледжу МАУП проходили виробничу практику за спеціальністю «Туристичне обслуговування».
2.	Залучення наукових та громадських кіл до проблем розвитку території	1. Співпраця з релігійними, громадськими організаціями і об'єднаннями громадян, фондами, общинами, земляцтвами, волонтерами	2013-2015	17.01.2014 року в облдержадміністрації відбулась робоча зустріч з представниками Черкаської облдержадміністрації щодо співпраці по розвитку туризму та організації міжрегіональних туристично-паломницьких маршрутів. За підсумками зустрічі розглянуто умови договору про міжнародне-міжрегіональне співробітництво у сфері розвитку паломницького туризму між Черкаською, Хмельницькою, Житомирською, Полтавською областями та залучення підтримки головних равнів цих регіонів. Протягом 2013-2015 років проводиться активна співпраця з ГО «У майбутнє через культуру» щодо облаштування та прибирання пам'яток культурної спадщини, які є важливими туристичними об'єктами. Упорядковано 8 пам'яток архітектури національного значення.
		2. Налагодження співпраці з прес-службами УМВСУ та інших спеціально уповноважених органів	2013-2015	Налагоджено співпрацю з прес-службами УМВСУ та іншими спеціально уповноваженими органами
3.	Просвітницька робота у сфері туризму	Співпраця з медичними, санаторно-курортними, вищими навчальними закладами, підприємствами обслуговування туристів	2013-2015	Налагоджено співпрацю з медичними, санаторно-курортними, вищими навчальними закладами, підприємствами обслуговування туристів.
Розділ 7. Захист та безпека туристів				

1. Забезпечення на території області безпеки вітчизняних та іноземних туристів	1. Здійснення контролю за перевезенням туристів та екскурсантів усіма видами транспорту, наявністю у перевізників дозвільних документів, договорів з клієнтами та дозволів на використання транспортних засобів	Постійно	Проводяться робочі зустрічі з представниками туристичної галузі щодо організації туристичних поїздок, контролю за перевезенням туристів та екскурсантів усіма видами транспорту, наявністю у перевізників дозвільних документів.
	2. Проведення постійного моніторингу виконання суб'єктами туристичної діяльності заходів щодо забезпечення безпеки туристів під час надання туристичних послуг та забезпечення надання своєчасної та оперативної допомоги туристам на території області у разі виникнення надзвичайних ситуацій	Постійно	Проводяться робочі зустрічі з представниками туристичної галузі щодо організації та безпеки туристів під час надання туристичних послуг та забезпечення надання своєчасної та оперативної допомоги туристам на території області у разі виникнення надзвичайних ситуацій.
	3. Створення єдиної бази пригодницьких туристичних маршрутів області та організація взаємодії щодо надання своєчасної та оперативної інформації щодо місць перебування та розташування туристів під час надання туристичних послуг. Погодження туристичних маршрутів із головним управлінням ДСНС України в області	Постійно	Проводилася робота щодо взаємодії для надання своєчасної та оперативної інформації щодо місць перебування та розташування туристів під час надання туристичних послуг.
	4. Сприяння впровадженню суб'єктами туристичної діяльності, що організують пригодницькі туристичні маршрути систем моніторингу місцезнаходження туристичних груп (туристів). Облаштування початкових, проміжних і кінцевих пунктів туристичних маршрутів, стежок і доріг засобами зв'язку	Постійно	Проводяться робочі зустрічі з представниками туристичної галузі щодо впровадження суб'єктами туристичної діяльності, що організують пригодницькі туристичні маршрути систем моніторингу місцезнаходження туристичних груп (туристів).

Начальник управління культури,
національностей, релігій та туризму
облдержадміністрації

І.Грунова